

دانشکده فنی و حرفه ای دختران یزد

حضرت رقیه (س)

حسابداری مالی

مدرس: سمانه خضری یزدی

جلسہ دوم

فصل دوم - صورت سود و زیان

صورت و سود و زیان: گزارشی است که اطلاعات مربوط به نتیجه عملکرد مالی واحد تجاری را طی یک دوره زمانی معین نشان می دهد. نمونه ای از صورت سود و زیان به شکل زیر می باشد:

الف) اقلام عادی: فعالیت های معمول؛ منظم و تکرار شونده واحد تجاری

۱- فعالیتهای عملیاتی

- ۱- درآمدهای عملیاتی: درآمد فروش کالا
- ۲- هزینه های عملیاتی:
  - ۱- بهای تمام شده کالای فروش رفته
  - ۲- هزینه های توزیع و فروش
  - ۳- هزینه های عمومی و اداری

۲- فعالیتهای غیرعملیاتی

- ۱- درآمدهای غیرعملیاتی:
- ۲- هزینه های غیرعملیاتی:

ب) اقلام غیر عادی (غیر مترقبه):

ریال	ریال	
**		فروش خالص
(**)		کسر می شود: بهای تمام شده کالای فروش رفته
**		سود ناخالص
	(**)	کسر می شود: هزینه های عمومی، اداری و فروش
	**	خالص سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی
(**)		
**		سود (زیان) عملیاتی
	(**)	اضافه (کسر) می شود: هزینه های مالی
	**	خالص سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی
**		
**		سود قبل از مالیات
(**)		مالیات بر درآمد
**		سود (زیان) خالص
	(**)	زیان غیر مترقبه ناشی از وقوع زلزله
	**	اثر مالیاتی مربوطه
(**)		
**		سود خالص

الف) اقلام عادی

ب) اقلام غیر عادی

(غیر مترقبه)

عناصر صورت سود و زیان

طبق استانداردهای حسابداری، صورت سود و زیان باید حاوی اقلام اصلی زیر باشد:

- ۱- درآمدهای عملیاتی
- ۲- هزینه های عملیاتی
- ۳- سود یا زیان عملیاتی
- ۴- هزینه های مالی
- ۵- سایر درآمدها و هزینه های غیرعملیاتی
- ۶- سود یا زیان فعالیت های عادی
- ۷- مالیات بر درآمد
- ۸- اقلام غیرمترقبه
- ۹- سود یا زیان خالص

۱- درآمدهای عملیاتی:

عبارتست از افزایش در حقوق صاحبان سرمایه به جز موارد مرتبط با آورده صاحبان سرمایه که از فعالیتهای اصلی و مستمر واحد تجاری ناشی شده باشد. درآمد عملیاتی شامل موارد زیر می باشد:

۱- فروش کالا

۲- ارائه خدمات

۲- **هزینه های عملیاتی:** عبارتست از کاهش در حقوق صاحبان سرمایه به جز موارد مرتبط با ستانده صاحبان سرمایه که از فعالیتهای اصلی و مستمر واحد تجاری ناشی شده باشد. طبق استانداردهای حسابداری هزینه های عملیاتی باید برحسب کارکرد هزینه ها طبقه بندی و در صورت سود و زیان منعکس شود. در این روش هزینه ها به صورت زیر طبقه بندی می شوند:

۱- **بهای تمام شده کالای فروش رفته**

۲- **هزینه های توزیع و فروش** شامل هزینه حمل کالا، هزینه کمیسیون فروش و هزینه تبلیغات

۳- **هزینه های عمومی و اداری** شامل هزینه حقوق و هزینه استهلاک

۳- سود یا زیان عملیاتی: عبارتست از تفاوت بین درآمدهای عملیاتی و هزینه های عملیاتی.

۴- هزینه های مالی: شامل هزینه های دریافت وام و تامین مالی شرکت است.

۵- درآمدها و هزینه های غیرعملیاتی: عبارتست از آن دسته از فعالیت های عادی که از عملیات

اصلی و مستمر واحد تجاری ناشی نمی شوند مانند درآمد سود سهام، سود فروش سرمایه گذاری ها و سود

یا زیان ناشی از فروش دارایی های ثابت مشهود

۶- سود یا زیان فعالیت های عادی: عبارتست از حاصل جمع سود یا زیان عملیاتی و خالص درآمدها و

هزینه های غیرعملیاتی.

۷- مالیات بر درآمد: طبق ماده ۱۰۵ قانون مالیات های مستقیم، جمع درآمد شرکت ها که از منابع

مختلف تحصیل می شود، پس از کسر معافیت های مقرر در قانون، مشمول مالیات به نرخ ۲۵٪ می باشد.

۸- **اقلام غیر عادی (غیرمترقبه):** اقلام با اهمیتی است که منشأ آن رویدادهای خارج از فعالیت های عادی واحد تجاری می باشد و انتظار نمی رود به طور مکرر یا منظم واقع شود. به طور کلی، اقلام غیرمترقبه اقلامی هستند که دارای هر دو ویژگی زیر می باشند:

الف) غیر عادی بودن: یعنی اینکه از رویدادهایی ناشی می شوند که خارج از فعالیت های عادی واحد تجاری است.

ب) غیر مستمر بودن: یعنی اینکه انتظار نمی رود در آینده دوباره تکرار شود.

در تعیین اقلام غیرمترقبه، محیط فعالیت واحد تجاری نقش اساسی دارد. به عنوان مثال، خسارت ناشی از وقوع زلزله برای یک واحد تجاری که در منطقه ای واقع شده که بارها در آن زلزله اتفاق افتاده است، اقلام

غیرمترقبه نیست اما برای یک واحد تجاری دیگر که در منطقه ای واقع شده که به ندرت زلزله اتفاق

می افتد، غیرمترقبه می باشد. سود یا زیان اقلام غیرمترقبه و مالیات مربوط باید به طور جداگانه

در صورت سود و زیان پس از سود یا زیان ناشی از فعالیت های عادی نشان داده شود.

مثال: سود ناشی از فعالیت های عادی شرکت البرز برای سال مالی منتهی به ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ مبلغ ۸۰۰،۰۰۰ ریال است. در طی سال ۸۱ در اثر وقوع زلزله بخشی از دارایی های شرکت تخریب گردیده و مبلغ ۱۶۰،۰۰۰ ریال به شرکت خسارت وارد شده است. نرخ مالیات بر درآمد ۲۵ درصد می باشد.

مطلوبست: نحوه انعکاس رویداد فوق در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱
نحوه انعکاس اقلام غیرمترقبه در صورت سود و زیان

ریال	ریال	
۸۰۰،۰۰۰		سود ناشی از فعالیت های عادی
<u>(۲۰۰،۰۰۰)</u>		مالیات سود فعالیت های عادی
۶۰۰،۰۰۰		سود قبل از اقلام غیرمترقبه
	(۱۶۰،۰۰۰)	زیان غیرمترقبه ناشی از وقوع زلزله
	<u>۴۰،۰۰۰</u>	اثر مالیاتی مربوطه
<u>(۱۲۰،۰۰۰)</u>		
<u>۴۸۰،۰۰۰</u>		سود خالص

مثال: اطلاعات زیر مربوط به شرکت فریبرز در سال ۸۲ می باشد:

۲	برگشت از خرید و تخفیفات	۹۵	فروش
۵	برگشت از فروش و تخفیفات	۳۵	دآمد خدمات
۱۱	سود سرمایه گذاری در سهام سایر شرکتهای	۱۸	هزینه توزیع و فروش
۲۵٪	نرخ مالیات بر درآمد	۱۲	هزینه های اداری و عمومی
مطلوبست: نحوه انعکاس رویداد فوق در صورت سود و زیان		۶	هزینه استهلاک
سال ۱۳۸۱		۳	هزینه های مالی
		۱۶	زیان ناشی از زلزله
		۲۰	موجودی کالای اول دوره
		۲۳	موجودی کالای پایان دوره
		۵۰	خرید

